

TÜRK-ALMAN ÜNİVERSİTESİ
LİSANS ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME YÖNERGESİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 - (1) Bu düzenlemenin amacı, Türk Alman Üniversitesi bünyesindeki lisans programlarında ölçme ve değerlendirmeye ilişkin kurallar ile uygulama usul ve esaslarını belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2 - (1) Bu yönerge Türk Alman Üniversitesi Önlisans ve Lisans Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliğine tâbi fakültelerdeki ölçme ve değerlendirme usul ve esaslarını kapsar.

Dayanak

MADDE 3 - (1) Bu esaslar Türk Alman Üniversitesi Önlisans ve Lisans Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği'nin 22'nci maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 - (1) Bu Yönergede geçen;

- 1) BDKL: Bağlı Değerlendirmeye Katma Limitini,
- 2) BDS: Bağlı Değerlendirme Sistemini,
- 3) BNAL: Başarı Notu Alt Limitini,
- 4) MDS: Mutlak Değerlendirme Sistemini,
- 5) Rektör: Türk-Alman Üniversitesi Rektörünü,
- 6) Senato: Türk-Alman Üniversitesi Senatosunu,
- 7) Üniversite: Türk-Alman Üniversitesini,
- 8) Üniversite Yönetim Kurulu: Türk-Alman Üniversitesi Yönetim Kurulunu,
- 9) YSSL: Yarıyıl/Yıl Sonu Sınavı Limitini

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Genel Esaslar

Değerlendirme sisteminin belirlenmesi

MADDE 5 - (1) Fakültelerde ölçme ve değerlendirme MDS veya BDS kullanılarak başarı notunun harf notuna dönüştürülmesi ile yapılır. Kullanılacak değerlendirme sistemi ilgili fakülte yönetim kurulu kararıyla belirlenir.

(2) BDS kullanıldığı durumlarda; staj, dönem projesi, bitirme projesi, bitirme tezi ve seminer dersinde MDS kullanılır; bunların haricindeki derslerde MDS kullanma talebi ilgili öğretim üyesi tarafından gerekçelendirilerek fakülte yönetim kurulunun onayına sunulur.

Notların hesaplanması ve arşivlenmesi

MADDE 6 - (1) Fakültelerde her iki değerlendirme sisteminde notların hesaplanmasına ilişkin işlemler bir elektronik bilgi sistemiyle yapılır. Bilgi sistemine işlenen notlara ilişkin tüm belgelerin ve verilerin güvenli şekilde yedeklenerek arşivlenmesinden ilgili fakülte dekanlıkları sorumludur.

(2) Her ders için, öğrencilerin harf notlarını ve BDS uygulandıysa sınıf ortalaması, standart sapma ve tolerans değişkeni değerini içeren, dersin öğretim elemanı tarafından onaylı/ımsalı bir dokümanın arşivlenmesinden ilgili fakülte dekanlıkları sorumludur.

Öğretim elemanlarının sorumluluğu

MADDE 7 - (1) Dersin sorumlu öğretim elemanları, öğrencilerin notlarının belirlenen süreler içinde üniversitenin elektronik bilgi sistemi girilmesinden, ilanından ve gerekli düzeltmelerin yapılmasından sorumludur.

Başarı notunun hesaplanması

MADDE 8 - (1) Bir öğrencinin başarı notu, öğrencinin yarıyıl/yıl içi etkinlikleri ve yarıyıl/yıl sonu sınavından aldığı notların ağırlıklı aritmetik ortalamasıdır. Ortalama hesabına katılan notlar ve hesaplanan ortalama değer virgülden sonra iki haneye yuvarlanır. Yuvarlama işlemi; virgülden sonraki üçüncü hane, beşten küçükse virgülden sonraki ikinci hane değiştirilmeden; virgülden sonraki üçüncü hane beş veya beşten büyükse, virgülden sonraki ikinci hane bir artırılacak şekilde yapılır.

(2) Yarıyıl/yıl sonu sınavının başarı notuna katkısı en az %40'tır.

(3) **(Değişik: Senato-06/04/2022-24)** Yarıyıl/yıl içi etkinlikleri ara sınav ve ödev, proje, laboratuvar, uygulama gibi yarıyıl/yıl içi çalışmalarından oluşur. Bir ders için yarıyıl/yıl içi etkinliklerin türü ve ağırlıkları ilgili dersin sorumlu öğretim elemanının önerisi üzerine ilgili fakülte yönetim kurulu kararı ile belirlenir.

(4) **(Değişik: Senato-06/04/2022-24)** Staj, dönem projesi, bitirme projesi, bitirme tezi, seminer, uygulama ve benzeri dersler hariç, her ders için en az bir ara sınav veya yarıyıl/yıl içi çalışması ve bir yarıyıl/yıl sonu sınavı yapılması zorunludur.

(5) Ara sınav dışında, yarıyıl/yıl başında belirlenen yarıyıl/yıl içi etkinlikler belirli bir sınav programına ve ilan tarihine bağlı olmadan da yapılabilir. Bu etkinliklere ait notlar en geç derslerin bitiş tarihinde ilan edilmiş olmalıdır.

(6) Her iki değerlendirme sisteminde; öğrencinin bir dersten koşullu veya doğrudan geçebilmesi için yarıyıl/yıl sonu sınavından 100 üzerinden en az 40 alması gerekir. Bir fakültede uygulanacak yarıyıl/yıl sonu sınav limiti (YSSL), ilgili fakülte yönetim kurulu kararı ile yükseltilebilir.

(7) Yarıyıl/yıl sonu sınavına girmeyen öğrenciler FF harf notu olarak başarısız sayılır.

(8) Yarıyıl/yıl sonu sınavından YSSL değerinin altında not alan öğrenciler FF olarak başarısız sayılır.

(9) Yarıyıl/yıl sonu sınavına katılmanın şartlarını yerine getirmeyen öğrenciler FZ harf notu olarak başarısız sayılır.

(10) Bütünleme sınavından alınan not yarıyıl/yıl sonu sınavı notu olarak değerlendirilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Mutlak Değerlendirme Sistemi

Değerlendirme Yöntemi

MADDE 9 - (1) MDS bir öğrencinin başarısını, öğrencinin ait olduğu gruptaki diğer öğrencilerin başarısına göre değil, belirli mutlak standartlara göre ölçer.

Harf notlarının hesaplanması

MADDE 10 - (1) Öğrencilerin başarı notları Tablo 1'de gösterilen mutlak aralıklara göre harf notuna çevrilir.

Tablo 1 - Mutlak Aralıklar*

Harf Notu	Başarı Notu Aralıkları	Başarı Katsayısı
AA	[88-100]	4,00
AB	[81-88)	3,70
BA	[74-81)	3,30
BB	[67-74)	3,00
BC	[61-67)	2,70
CB	[55-61)	2,30
CC	[50-55)	2,00
DC	[46-50)	1,70
DD	[43-46)	1,30
DF	[40-43)	1,00
FD	[25-40)	0,50
FF	[0,25)	0,00

*Çakışmaların olmaması için aralıklar “dahil” anlamına gelen “[“ notasyonu ile soldan kapalı, “hariç” anlamına gelen “)” notasyonu ile sağdan açık olarak belirtilmiştir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Bağıl Değerlendirme Sistemi

Değerlendirme Yöntemi

MADDE 11 - (1) BDS bir öğrencinin başarısını mutlak standartlara göre değil, öğrencinin ait olduğu gruptaki diğer öğrencilerin genel başarısına göre ölçer.

(2) BDS’de, bağıl değerlendirmeye katılan öğrencilerin başarı notlarının aritmetik ortalaması (m) ve standart sapması (s) esas alınır. Öğrencinin başarısını, başarı notunun sınıf ortalamasına göre hangi konumda yer aldığı belirler. Başarı notunun ortalamadan pozitif yönde uzaklaşması başarının artması, tersi yönde uzaklaşması ise başarının azalması olarak yorumlanır.

(3) Ortalama ve standart sapma değerlerinin hesaplanmasında X_i , bağıl değerlendirmeye dahil edilen bir öğrencinin başarı notu ve N , bağıl değerlendirmeye katılan öğrenci sayısı olmak üzere aşağıdaki formüller kullanılır:

$$m = \frac{\sum_{i=1}^N X_i}{N} \quad s = \sqrt{\frac{\sum_{i=1}^N (X_i - m)^2}{N}}$$

Hesaplanan değerler virgülden sonra iki haneye yuvarlanır. Yuvarlama işlemi; virgülden sonraki üçüncü hane, beşten küçükse virgülden sonraki ikinci hane değiştirilmeden; virgülden sonraki üçüncü hane beş veya beşten büyükse, virgülden sonraki ikinci hane bir artırılacak şekilde yapılır.

(4) Bağıl değerlendirmeye esas teşkil eden BDKL ve BNAL sınır değerleri, ilgili fakülte kurulu tarafından belirlenir ve senatonun onayı ile yürürlüğe girer.

(5) BDKL, bağıl değerlendirmeye katılacak başarı notlarının 100 puan üzerinden alt sınırıdır ve 20'den az olamaz.

(6) BNAL, öğrencinin BDS'de bir dersten koşullu veya doğrudan geçebilmesi için gerekli başarı notunun 100 puan üzerinden alt sınırıdır ve 35'ten az, MDS'deki DF alt sınırından yüksek olamaz.

Değerlendirmeye katılacak öğrenciler

MADDE 12 - (1) Değişim programlarıyla gelen öğrenciler, özel öğrenciler ve dersi tekrarlayan öğrenciler bağıl değerlendirme hesaplamaları dışında tutulurlar.

(2) Bir dersin yarıyıl/yıl sonu sınavına girmeyen ve girdiği halde başarı notu BDKL değerinin altında kalan öğrenciler FF olarak başarısız sayılırlar ve bağıl değerlendirmenin dışında tutulurlar.

(3) Yarıyıl/yıl sonu sınavından YSSL değerinin altında not alan öğrenciler, başarı notları BDKL değerinin altında olmamak şartıyla bağıl değerlendirmeye katılırlar.

Harf notlarının hesaplanması

MADDE 13 - (1) Bağıl değerlendirmeye katılan öğrenci sayısı (N) 20'nin altında ve/veya sınıfın standart sapması (s) 8'in altında ise, MDS kullanılır. Bu durumda BNAL koşuluna bakılmaz ve öğrencilerin başarı notları Tablo 1'de gösterilen mutlak aralıklara göre harf notuna çevrilir.

(2) $N \geq 20$ ve $s \geq 8$ olduğu durumlarda öğrencilerin başarı notları Tablo 2'de yer alan değişken harf notu alt sınırları kullanılarak harf notuna çevrilir. Her bir dersin harf notu alt sınırları, o dersin başarı notu değerlerinin ortalamasına (m), bu değerlerin standart sapmasına (s), ve öğretim elemanının 0, 0,1 veya 0,20 değerlerinden seçeceği tolerans değişkenine (t) bağlı olarak hesaplanır.

Tablo 2 - Değişken Harf Notu Alt Sınırları

Harf Notu	Harf Notu Alt Sınırı	Başarı Katsayısı
AA	$m + s \cdot (-2,0 + (5,7 - t) \cdot e^{-(m/100)})$	4,00
AB	$m + s \cdot (-2,3 + (5,7 - t) \cdot e^{-(m/100)})$	3,70
BA	$m + s \cdot (-2,7 + (5,7 - t) \cdot e^{-(m/100)})$	3,30
BB	$m + s \cdot (-3,0 + (5,7 - t) \cdot e^{-(m/100)})$	3,00
BC	$m + s \cdot (-3,3 + (5,7 - t) \cdot e^{-(m/100)})$	2,70
CB	$m + s \cdot (-3,7 + (5,7 - t) \cdot e^{-(m/100)})$	2,30
CC	$m + s \cdot (-4,0 + (5,7 - t) \cdot e^{-(m/100)})$	2,00
DC	$m + s \cdot (-4,3 + (5,7 - t) \cdot e^{-(m/100)})$	1,70
DD	$m + s \cdot (-4,7 + (5,7 - t) \cdot e^{-(m/100)})$	1,30
DF	$m + s \cdot (-5,0 + (5,7 - t) \cdot e^{-(m/100)})$	1,00
FD	$m + s \cdot (-5,1 + (5,7 - t) \cdot e^{-(m/100)})$	0,50
FF	0	0,00

*Tabloda m başarı notu değerlerinin ortalamasını, s bu değerlerin standart sapmasını, t ise 0, 0,1 veya 0,2 değerlerini alabilen tolerans değişkenini göstermektedir.

(3) Başarı notu BDKL ile BNAL değerinin arasında kalan öğrenciler bağıl değerlendirmeye katılırlar. Bu durumda başarı notu Tablo 2'deki FD alt sınırının altında kalan öğrenciler FF, geri kalan öğrenciler FD olarak başarısız sayılır.

(4) Değişim programlarıyla gelen öğrencilerin, özel öğrencilerin ve dersi tekrarlayan öğrencilerin harf notları, dersi birlikte aldıkları sınıfın başarı notlarının kullanıldığı bağıl değerlendirme hesaplamaları sonucunda ortaya çıkan harf notu alt sınırlarına göre verilir.

(5) Bütünleme sınavına katılan öğrencilerin başarı notları da aynı şekilde, yarıyıl/yıl sonu sınavı sonucunda hesaplanan harf notu alt sınırları kullanılarak harf notuna çevrilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Diğer Hükümler

Yürürlülük

MADDE 14 - (1) Bu esaslar, Senato tarafından kabul edildiği tarihten itibaren yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 15 - (1) Bu esasları Türk-Alman Üniversitesi Rektörü yürütür.

	Yönergenin Kabul Edildiği Senato Kararının	
	Tarihi	Sayısı
	8.09.2017	2017/56
	Yönergede Yapılan Değişikliklerin Kabul Edildiği Senato Kararının	
	Tarihi	Sayısı
1	6.04.2022	2022/24